

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000793

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Неволя Марія Василівна

2. Mariia V. Nevoia

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 228 педіатрія

Дата захисту: 16-02-2024

Спеціальність за освітою: педіатрія

Місце роботи здобувача: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 05.600.106

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.39.23

Тема дисертації:

1. Клініко – психологічна характеристика дітей шкільного віку з органічними та соматоформними розладами дихальної системи
2. Clinical Psychological Characteristics of School-Aged Children with Organic and Somatoform Disorders of Respiratory System

Реферат:

1. Результатом дисертаційного дослідження є удосконалення діагностики соматоформних розладів та запальних бронхо-альвеолярних захворювань у дітей шкільного віку шляхом дослідження психологічних, метаболічних та генетичних предикторів схильності до їх розвитку. Отримано нові дані щодо визначення частоти афективних станів у дітей шкільного віку з органічними і соматоформними розладами дихальної системи. Вперше показано, що найбільша кількість тяжкої особистісної тривожності спостерігалась у підгрупі дітей з соматоформними розладами. Вперше показано, що тяжкого ступеню особистісну тривожність в 1,5 рази частіше виявляли у дітей віком 15-17 років (52,7 %), в той час як тяжкого ступеню реактивну тривожність в 2,2 рази частіше виявляли у дітей віком 10-14 років (29,9 %), ніж у дітей старшого

підліткового віку. Тяжкий ступінь як особистісної так і реактивної тривоги майже в 2 рази частіше виявляли у дівчаток, порівняно з хлопчиками. Вперше проведено дослідження рівнів нейротрансмітерів (серотоніну і ГАМК) та вітаміну Д (25ОНD3) у дітей шкільного віку з соматоформними і органічними захворюваннями дихальних шляхів. Вперше виявлено сильний і зворотній зв'язок між рівнями серотоніну і ГАМК у дітей з пульмонологічною патологією. Вперше проведено дослідження алельного поліморфізму рецептора гена серотоніну (HTR2C), як предиктора схильності до емоційних порушень у дітей шкільного віку з органічними та соматоформними розладами дихальних шляхів. Вперше проведено дослідження асоціативних зв'язків між алельним поліморфізмом T102C (rs6313) гена рецептора серотоніну HTR2A та емоційним станом дітей з респіраторною патологією. Встановлено, що у дітей – носіїв алеля Т/Т, спостерігається найвищий рівень особистісної тривоги, в той час як у носіїв алеля С/С – найнижчий.

2. The result of the dissertation research is the improvement of the diagnosis of somatoform disorders and inflammatory bronchoalveolar diseases in school-aged children through the study of psychological, metabolic and genetic predictors of predisposition to their development. New data were obtained on determining the frequency of affective states in school-age children with organic and somatoform disorders of the respiratory system. It was shown for the first time that the greatest number of severe personal anxiety was observed in the subgroup of children with somatoform disorders. It was shown for the first time that severe personal anxiety was 1.5 times more common in children aged 15-17 (52.7%), while severe reactive anxiety was 2.2 times more common in children aged 10-14 years (29.9 %), than in older teenage children. A severe degree of both personal and reactive anxiety was detected almost twice as often in girls compared to boys. For the first time, a study of the levels of neurotransmitters (serotonin and GABA) and vitamin D (25OHD3) in school-aged children with somatoform and organic diseases of the respiratory tract was conducted. For the first time, a strong and inverse relationship between the levels of serotonin and GABA in children with pulmonary pathology was revealed. Allelic polymorphism of the serotonin gene receptor (HTR2C) was studied for the first time as a predictor of susceptibility to emotional disorders in school-aged children with organic and somatoform disorders of the respiratory tract. For the first time, a study of associative relationships between the allelic polymorphism T102C (rs6313) of the HTR2A serotonin receptor gene and the emotional state of children with respiratory pathology was conducted. It was established that the highest level of personal anxiety is observed in children who are carriers of the T/T allele, while the lowest level is observed in those who are carriers of the S/C allele.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Неволя М. В., Пипа Л. В., Свістільник Р. В. Дисфункціональні розлади дихання у дітей. Сучасний стан проблеми та значення в клінічній практиці. Вісник Вінницького національного медичного університету. 2019. Т. 23, № 3. С. 535–544. URL: [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2019-23\(3\)-33](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2019-23(3)-33)
- 2. Anxiety disorders in children suffering from functional and organic respiratory disorders / M. V. Nevoia et al. Wiadomości Lekarskie. 2022. Vol. 75, issue 7. P. 1622–1628. DOI: 10.36740/WLek202207102
- 3. Affective and somatoform disorders in children in clinical settings of pulmonary department, their prevalence and impact on patient's life quality / M. V. Nevoia et al. Modern pediatrics. Ukraine. 2022. Vol. 4 (124). P. 34–41. DOI: 10.15574/SP.2022.124.34
- 4. Неволя М. В. Психоемоційні розлади у дітей з пульмонологічною патологією та роль нейротрансмітерів і вітаміну D у їх виникненні. Вісник Вінницького національного медичного

- університету. 2023. Т. 27, № 2. С. 226–235. URL: [https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2023-27\(2\)-08](https://doi.org/10.31393/reports-vnmedical-2023-27(2)-08)
- 5. Невоя М. В., Пипа Л. В., Свістільник Р. В., Зимак-Закутня Н. О. Асоціація поліморфізму T102C (rs6313) гену рецептора серотоніну HTR2A з розвитком тривожних, депресивних розладів у дітей з органічними та функціональними респіраторними патологіями. Сучасна педіатрія. Україна. 2023. № 6 (134). С. 56–67. URL: <https://doi.org/10.15574/SP.2023.134.56>
  - 6. Пипа Л. В., Свістільник Р. В., Невоя М. В. Емоційні розлади у дітей з захворюваннями органів дихання. Proceedings of the XI International Scientific and Practical Conference «Actual problems of learning and teaching methods», Vienna (Austria), 06–09 Dec. 2022. Vienna, 2022. P. 280–281. DOI – 10.46299/ISG.2022.2.11
  - 7. Невоя М. В. Тривожні розлади у дітей з соматоформними вегетативними дисфункціями дихальної системи та органічними захворюваннями легень. Proceedings of the XIII International Scientific and Practical Conference «A substantive representation of the system of scientific knowledge». Riga (Latvia), 27–28 March 2023. Riga, 2023. P. 32–34. URL: <https://intersci.eu/>
  - 8. Пипа Л. В., Свістільник Р. В., Невоя М. В. Зв'язок рівню серотоніну і захворювань органів дихання. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку : XXXI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Рим (Італія), 7 квітня 2023 р. С. 367–371
  - 9. Pyra L. V., Svistilnik R. V., Nevoia M. V. Vitamin D level in children with organic and somatoform respiratory disorder. Scientific advances and innovative approaches : Proceedings of the IV International scientific and practical conference, Tokyo (Japan), 27–28 Apr. 2023. P. 68–69. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7885976>
  - 10. Пипа Л. В., Свістільник Р. В., Невоя М. В. Зв'язок поліморфізму T102C (rs6313) гену рецептора серотоніну HTR2A з розвитком тривожних розладів у дітей з органічними і функціональними захворюваннями дихальної системи. International scientific-practical conference «Topical issues of science, education and technology: theory and practice», Tampere (Finland), 16 Sept., 2023. P. 43–47
  - 11. Пипа Л. В., Свістільник Р. В., Невоя М. В. Зв'язок розвитку депресивних розладів у дітей з соматоформною вегетативною дисфункцією дихальної системи з поліморфізмом T102C (rs6313) гену рецептора серотоніну. Innovative scientific research: theory and practice: X Міжнар. наук.-практ. конф., м. Стокгольм (Швеція), 21–24 листопада 2023 р. С. 250–251. DOI – 10.46299/ISG.2023.2.10

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U101080

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пипа Лариса Володимирівна

2. Larysa V. Pyra

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свістільник Руслан Вікторович

2. Ruslan V. Svistilnik

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колоскова Олена Костянтинівна

2. Olena K. Koloskova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8878-7041

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крючко Тетяна Олександрівна
2. Tetyana O. Kryuchko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченко, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Незгода Ірина Іванівна
2. Iryna I. Nezgodna

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулешов Олександр Вячеславович
2. Kuleshov Oleksandr Vyacheslavovych

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Код за ЄДРПОУ: 02010669

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 56, Вінниця, Вінницький р-н., 21018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дудник Вероніка Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дудник Вероніка Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гребенюк Дмитро

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна